

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

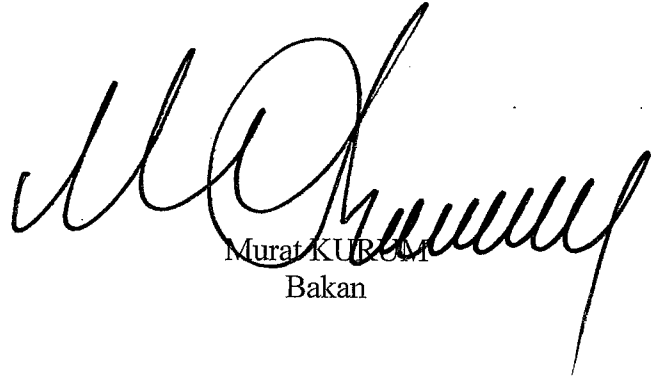
Sayı :30824082-610 - 536 7711
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

26 Aralık 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURBAN
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 8 Sayfa)
- Cevap Yazısı (107 Adet, 175 Sayfa)

7/74510
4852

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN YAVUZ AĞIRALIOĞLU'NUN
TBMM 7/74510 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Neredeyse bütün şehirlerimizde ciddi bir problem hâline gelen başıboş köpek meselesi, artık vicdanlarımızı sızlatan ve sosyal hayatımızı da ciddi bir şekilde etkileyen bir noktaya gelmiş bulunmaktadır. Bu sebeple meseleyi gerçekten ciddiye almak ve kısır tartışmalardan ziyade makul çözümlere odaklanmak gerekliliği elzem olmuştur.

Bilimsel veriler ve rakamlar ışığında; gerek belediyelerin kısırlaştırma ve aşılama çalışmalarının hayli yetersiz olduğu gerekse de mevcut barınakların maddi şartlarının yetersizliği ortadadır. Barınakların sayısı da yeterli değildir ve mevcut barınaklar, hayvanların sağlığı ve mutluluğu için gerekli olan alanı da masum hayvanlara sunamamaktadır.

Belediyeler vazifesini yapmamakta; hükûmet ise mevzuyu umursamamaktadır. Köpekleri toplayıp başka ilçelerin sınırına yahut il dışına atmak çözüm müdür? Isırılan, korka korka okuluna giden çocuklarımızın yaşadıklarına hep birlikte gözlerimizi kapatıp başıboş sokak köpekleri ile ilgili sorunu görmezden mi gelelim?

Görevinin farkında ve ciddiyetinde olmayan, suçu ve sorumluluğu birbirine atan ve bugüne kadar yapması gerekenleri yapmayanlar, çocuklarımızın başına gelen acı felaketlerin asıl sorumlularıdır. 2022 yılının Türkiye'sinde başıboş ve hastalık yayan köpekler sebebiyle sokağa çıkılamaz hâle gelinmiş olması, artık evlâtlarımızın hayatlarına kastediliyor olması, dilsiz, günahsız hayvanların değil, görevini yerine getirmeyen "bütün genel ve yerel yöneticilerin" kusuru ve suçudur.

Sahipsiz köpeklerin yeri sokaklar değil, eğer sahiplendirilmemişse sağlıklı, medeni ve düzgün barınaklardır. Bu sebeple başıboş sokak köpekleri sorununun çözümü için hem hükûmete hem belediyelere hem de Sivil Toplum Kuruluşları'na büyük sorumluluk düşmektedir.

Devlet, düşük bütçelere denk gelecek yatırımlar ve elinde bulunan geniş arazilerle bu meseleyi nihayete kavuşturabilir. Gönüllülük organizasyonları ve hayvanseverlerin desteği ile de başıboş köpek sorun, insani ve makul bir şekilde çözülebilir.

Hem çocuklarımızı koruyacak ve sokakları, parkları güvenli hâle getirecek hem de sokak hayvanlarından merhametimizi esirgemeyecek insani, vicdani ve medeni çözümler bulabiliriz. Yeter ki kamuoyu bunu düzgünce tartışabilsin. Sivil Toplum Kuruluşları'ndan, siyaset kurumundan ve kamuoyundan madde madde öneriler gelsin, tartışılsın ve iktidarı, muhalefeti, sivil toplumu ile el ele vererek bu meseleyi gerçekten çözüme kavuşturma iradesi ortaya konulsun.

Bir çocuğumuzu daha kaybetmeye tahammülümüz de mecalimiz de kalmadı. Hükûmet, bu konuda gerekli iradeyi ve kararlılığı ortaya koymakla yükümlüdür. Bu mesele artık ötelenemez. Belediyeler de her şehirde, bilhassa büyükşehirlerde devlet arazilerini kullanarak geniş ve sağlıklı barınaklar inşa etmelidir. Toplama, sahiplendirme, kısırlaştırma ve barınaklarda yaşatma çalışmaları, siyasi bir ayrışmaya asla imkân verilmeden ivedilikle yapılmalıdır. Bu süreç hükûmetin, belediyelerin ve Sivil Toplum Kuruluşları (STK)'ların birlikteliği ile ve kamuoyunun gözü önünde gerçekleştirilmek mecburiyetindedir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun meseleyi çözemediği gibi daha da karışık bir hâle getirdiği görülmektedir. Bu mesele, siyasi irade ve kararlılık gerektirmektedir. Bakanlığınız da bu mühim meselenin birinci dereceden sorumlusudur.

Bu kapsamda:

- 1- Bu meseleye dair belediyelerle koordineli bir şekilde yapılan çalışmalarınız var mıdır?
- 2- Ülkemizde kaç adet barınak vardır? Yeni hayvan barınakları açma/ açtırma planınız var mıdır? Mevcut barınakların durumu nasıldır? Medeni şartları ve koşulları ne durumdadır? Tarafınızdan denetleme yapılmakta mıdır?
- 3- Görevini yapmayan yerel yönetimler nezdinde, bir yaptırımınız yahut müeyyideniz var mıdır? Herhangi bir belediyeye cezai bir işlem uygulanmış mıdır?
- 4- Hayvanseverlerin en büyük iddiaları, barınakların maddi şartlarının ve köpekler için gerekli alanların yetersizliğidir. Mevcut barınaklar için iyileştirme çalışmalarınız var mıdır? Barınakların iç şartları köpeklerin mutluluğu ve sağlığı için yeterli midir?
- 5- Kamuda, bilhassa da belediyelerde "zorunlu ve yeterli sayıda" veteriner hekim istihdamına yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 6- Bilimsel veriler ışığında, kısırlaştırma ve aşılama çalışmalarının hayli yetersiz olduğu da ortadayken köpek popülasyonunun katbekat artıyor olmasına dair planlamanız nedir?
- 7- Yasaya rağmen, caydırıcı olmayan cezalar yüzünden yasaklı ırkların ticaretinin hâlâ yapıldığı ve sokaklarda hâlâ ağızlıksız olarak rahatça gezdirilebildiği görülmektedir. Bu hususa dair ne yapmayı düşünümaktesiniz?
- 8- Maalesef, yaz aylarında, "insanlar" tarafından bir hevesle alınan birçok kedi ve köpeğin, tatil beldelerinde bırakılarak terkedildiği görülmektedir. Cezaların yetersizliği ve kayıt sisteminin doğru işletilememesi sebebiyle tatil beldeleri sahipsiz ve masum hayvanlarla doludur. Bu vicdansızlığa dair ne gibi çalışmalarınız vardır? Kanunlar yeterli değilse, bu hususa dair ek hukuki bir düzenleme getirmeyi düşünüyor musunuz?
- 9- Yeni yapılacak barınaklarda , hayvanseverler, öğrenciler ve gönüllü Sivil Toplum Kuruluşları ile mama ve bakım organizasyonları ve planlaması yapmak gündeminizde var mıdır?
- 10- Barınaklardan köpek sahiplendirme süreçlerinde hem düzenleyici hem de teşvik edici sosyal farkındalık projeleri ve çalışmalarınız var mıdır? Bu gibi faaliyetleriniz yoksa yapmayı düşünüyor musunuz?
- 11- Barınakların içerisine sosyal yaşam alanları da inşa ederek; barınakları bir sosyalleşme yeri hâline getirmek, hafta sonu veya hafta içi ailelerin barınakları ziyaret etmelerini sağlamak ve öğrencilerin okulları vasıtasıyla barınak gezileri yaparak köpeklere alışmasını sağlamak gibi medeni, makul ve insani sosyal farkındalık çalışmaları yapmayı / yaptırmayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

Bakanlığımızca, sahipsiz ve tehlike arz eden hayvanlarla ilgili olarak yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanan 27/12/2021 tarihli ve 2021/24 sayılı genelge 81 il Valiliğine gönderilmiştir. Söz konusu genelgemiz ile, il hayvanları koruma kurulu ile eşgüdüm ve gönüllü kuruluşlarla iş birliği içinde hareket edilerek;

- Sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanlar için hayvan bakımevleri ve ilgili karar organının uygun görmesi halinde hayvan hastanelerinin kurulması,
- Rehabilitate edilen hayvanların Tarım ve Orman Bakanlığınca oluşturulan veri tabanına kaydedilmesi, sonrasında da alındıkları ortama bırakılması,

- Sahipsiz hayvanlarla ilgili uygun yerlerde besleme noktalarının oluşturularak hayvanlara uygun ve çabuk bozulmayan yiyecek ve su bulundurulması,
- Rehabilite edilmemiş sahipsiz köpeklerin, hayvan bakımevlerinde veya geçici ünitelerde kısırlaştırılarak veri tabanına kaydedilmesi, sonrasında da alındıkları ortama bırakılmadan önce sağlıklarına kavuşmaları için gerekli tedbirlerin alınması,
- El konulan tehlike arz eden hayvanların rehabilite edildikten sonra bakımevlerinde tutulması,
- 5199 sayılı Kanunda gösterilen tarihlere (31/12/2022-31/12/2024) kadar belediyelerce hayvan bakım evlerinin kurulması ve rehabilitasyon işlemlerine önem ve öncelik verilmesi,
- 2022, 2023 ve 2024 bütçelerinde hayvan bakımevleri kurmak ve rehabilitasyon işlemlerini gerçekleştirmek için ayırmak zorunda olunandan daha fazla kaynak ayrılması,
- Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyelerin, sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımevine götürmeleri ve teslim ettikleri bakımevinde rehabilitasyonu tamamlanan hayvanların alındıkları ortama bırakılması,
- Sahipsiz hayvanlarla ilgili denetimlerin ilgili birimlerle koordineli şekilde sıklaştırılarak yapılması,
- Sahipsiz hayvanların sahiplendirilmesiyle ilgili çalışmaların yapılması hususları başta olmak üzere detaylıca talimatlandırma yapılmıştır.

Ülkemizde, 2022 yılı Şubat ayı itibarıyla 326 adet hayvan bakımevi kurulmuş olup 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında kurulmaya devam edilecektir. Ayrıca Bakanlığımız hayvan bakım evleriyle ilgili her yıl düzenli olarak belediyelerden kapsamlı şekilde bilgi ve belge temin ederek konunun hassasiyetle takipçisi olmaktadır.

5199 sayılı Kanun'un 15'inci maddesi uyarınca; maddede belirtilen kişilerden teşkil edilen il hayvanları koruma kurulunun, Kanun'un 16'ncı maddesi uyarınca; ilde kurulacak olan hayvan bakımevleri ve hayvan hastanelerini desteklemek, geliştirmek, denetlemek ve gerekli önlemleri almak yetkisi bulunmaktadır.

Yerel yönetimlerde karar organları veya personelin hukuka aykırı uygulamalarının yaptırım noktasında öncelikle 5393 sayılı Kanun ile 657 sayılı Kanun kapsamında idari yaptırımlar öngörülmekte olup 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257'nci maddesi kapsamında "görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan" veya "görevinin gereklerini yapmakta ihmal veya gecikme göstererek, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan" kamu görevlilerine alt ve üst limiti maddede gösterilen yaptırımlar, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun kapsamında yapılacak soruşturma ve incelemeler kapsamında uygulanmaktadır.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'na bağlı uygulamaların iyileştirilmesi ve yeni uygulama modellerinin hayata geçirilmesi noktasında Tarım ve Orman Bakanlığı ile işbirliği çalışmalarımız devam etmektedir.